

**VERRUIMING OPENSTELLINGSTIJDEN
SPITSSTROKEN (VOS) A28 - ASPECT NATUUR**

RIJKSWATERSTAAT OOST-NEDERLAND

29 september 2014
075777813:F - Definitief
B02013.000186.0100

Inhoud

1 Spitsstroken tracé A28 Zwolle	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Huidige situatie tracé A28	2
1.3 Plansituatie VOS	3
2 Effecten van gewijzigde openstellingstijden	4
2.1 Selectie van storingsfactoren	4
2.2 Stikstofdepositie	4
2.3 Verontreiniging	4
2.4 Verstoring door geluid	5
2.5 Verstoring door verlichting	5
2.6 Optische verstoring	5
2.7 Conclusie storingsfactoren	5
3 Gevolgen voor beschermde natuurwaarden	6
3.1 Natuurbeschermingswet 1998	6
3.1.1 Huidige situatie	6
3.1.2 Effecten als gevolg van VOS A28	7
3.2 Ecologische Hoofdstructuur	7
3.3 Flora- en faunawet	8
3.3.1 Huidige situatie	8
3.3.2 Effecten als gevolg van VOS A28	8
4 Conclusies	9
4.1 Natuurbeschermingswet 1998	9
4.2 Ecologische Hoofdstructuur	9
4.3 Flora- en faunawet	9
5 Gebruikte bronnen	10

HOOFDSTUK 1 Spitsstroken tracé A28

Zwolle

1.1

INLEIDING

De spitsstroken op de A28 mogen op werkdagen gedurende de venstertijden, tussen 07.00 uur en 10.00 uur en tussen 16.00 uur en 19.00 uur, geopend zijn.

Gebleken is dat filevorming gedurende deze venstertijden niet altijd kan worden voorkomen door binnen de geldende venstertijden de spitsstroken open te stellen. Oorzaken daarvan zijn de hoeveelheid vrachtverkeer, onevenwichtig gebruik van de rijstroken en soms een snelle toename in een paar minuten. In overleg met de Tweede kamer heeft de Minister besloten om te onderzoeken of de spitsstroken opengesteld kunnen worden zonder de vaste venstertijden nog langer in acht te nemen.

Deze rapportage is gericht op het in beeld brengen van eventuele effecten op natuurwaarden die de verruimde openstelling van spitsstroken met zich mee kan brengen.

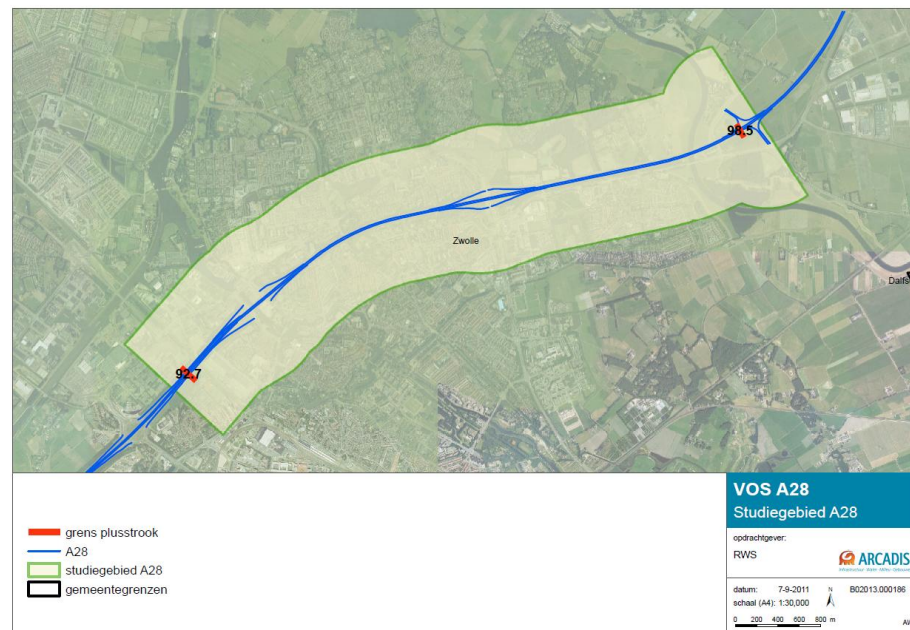
1.2

HUIDIGE SITUATIE TRACÉ A28

Het projectgebied voor de A28 is gelegen in Zwolle. Het betreft de spitsstroken (zijde van de middenberm) in beide richtingen.

Afbeelding 1

Ligging studiegebied A28

In het vigerende verkeersbesluit is geen intensiteitscriterium opgenomen, maar alleen een tijdsvenster. Het voornemen is om in het te nemen verkeersbesluit een intensiteitscriterium van 1.350 motorvoertuigen/uur per rijstrook op te nemen en het tijdsvenster af te schaffen.

1.3

PLANSITUATIE VOS

In de plansituatie is het mogelijk om de spitsstroken altijd open te kunnen stellen als de intensiteit > 1.350 mvt/uur per rijstrook is. Bij het openstellen van de spitsstroken geldt een aanpassing van de maximumsnelheid van 100 km/u naar 80 km/u.

HOOFDSTUK

2 Effecten van gewijzigde openstellingstijden

2.1

SELECTIE VAN STORINGSFACTOREN

Omdat de verruiming van de openstellingstijden van de spitsstroken geen extra ruimtebeslag of andere ruimtelijke ingrepen voorziet zijn slechts enkele storingsfactoren relevant in deze beoordeling. Na een selectie op basis van dit gegeven blijven de volgende mogelijk relevante storingsfactoren over:

- Verzuring
- Vermesting
- Verontreiniging
- Geluid
- Licht
- Trilling
- Optische verstoring

Hieronder worden mogelijke effecten besproken. De effecten verzuring en vermisting worden hieronder behandeld onder het kopje Stikstofdepositie.

2.2

STIKSTOFDEPOSITIE

Verandering in stikstofdepositie wordt niet verwacht als gevolg van de verruimde openstellingstijden van de spitsstrook. Er is geen sprake van een toename van verkeersbewegingen. De maximumsnelheid zal worden verlaagd bij openstelling van de spitsstroken (van 100 km/u naar 80 km/u). Aan de hand van deze uitgangspunten en de generieke invoergegevens zoals gepubliceerd door het ministerie van I&M in maart 2011 (emissiecijfers) zijn de emissies voor de situatie met open en gesloten spitsstrook bepaald. De NO_x-emissies ten gevolge van de lagere rijsnelheid nemen af. Een toename van de stikstofdepositie als gevolg van de verruimde openstellingstijden van de spitsstroken wordt dan ook uitgesloten.

2.3

VERONTREINIGING

Door verruimde openstellingstijden van de spitsstrook wordt verontreiniging meer verspreid over het wegdek. Omdat er geen sprake is van een verkeersaantrekkende werking wordt een netto toename van verontreiniging uitgesloten. Verontreiniging van omliggende natuur kan worden veroorzaakt via run-off. Doordat afgezette verontreiniging netto niet zal toenemen, en het verkeer tijdens openstelling van de spitsstrook zich deels naar het midden verplaatst, is niet te verwachten dat de verontreiniging in de run-off toeneemt in de projectsituatie.

2.4

VERSTORING DOOR GELUID

Verstoring door geluid kan effecten hebben op diersoorten. Met name een deel van de vogelsoorten is gevoelig voor geluid.

In de plansituatie is geen sprake van een toename in het aantal verkeersbewegingen. Tijdens openstelling van de spitsstrook neemt de maximumsnelheid af van 100 km/u naar 80 km/u en verbetert de doorstroming. Het verlagen van de maximumsnelheid beperkt de geluidsproductie van het verkeer. Omdat de geluidsuitstraling van de weg ten gevolge van de lagere rijsnelheid afneemt zal de geluidsbelasting licht afnemen. De verruimde openstelling van spitsstroken heeft dan ook geen extra geluidverstoring tot gevolg.

2.5

VERSTORING DOOR VERLICHTING

Een aantal diersoorten is gevoelig voor verstoring door verlichting. Van vleermuizen en broedvogels is bekend dat zij gevoelig zijn voor een toename van verlichting. In de huidige situatie is al sprake van continue verlichting van de A28 bij duisternis in verband met het grote aantal in- en uitvoegbewegingen op dit traject (verkeersveiligheid). Er worden geen extra armaturen geplaatst. Omdat de periode waarin de verlichting brandt niet toeneemt en er geen extra armaturen worden geplaatst kan een toename van effecten als gevolg van dit project worden uitgesloten. Extra mitigerende maatregelen zijn dan ook niet nodig.

2.6

OPTISCHE VERSTORING

In de huidige situatie is al sprake van optische verstoring door wegverkeer. Er is in de projectsituatie geen sprake van verandering ten aanzien van de aard en intensiteit van de optische verstoring. Hooguit verplaatst het beeld zich gedurende de periode van verruimde openstelling enkele meters richting middenberm. Door de verlaging van de maximum snelheid wordt deze lichte verandering van het optische beeld – die alleen van op korte afstand waarneembaar is – afgezwakt. Effecten door optische verstoring als gevolg van de verruimde openstelling zijn dan ook niet te verwachten.

2.7

CONCLUSIE STORINGSFACTOREN

Uit bovenstaande paragrafen blijkt dat geen van de storingsfactoren zullen toenemen in de nieuwe situatie. Er zullen dan ook geen negatieve effecten optreden als gevolg van deze storingsfactoren.

HOOFDSTUK 3

Gevolgen voor beschermde natuurwaarden

3.1 NATUURBESCHERMINGSWET 1998

3.1.1 HUIDIGE SITUATIE

Op onderstaande afbeelding is de ligging van het plangebied (rode strepen) en de begrenzing van de Natura 2000-gebieden weergegeven.

Afbeelding 2

Ligging Natura 2000-gebieden nabij tracé. Relevante deel A28 is aangegeven tussen de rode strepen. Geel = Natura 2000-gebieden Uiterwaarden IJssel en Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht
Bron: gebiedendatabase Ministerie van EZ

De planlocatie grenst aan c.q. overkruist het Natura 2000-gebied Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht. Op een afstand van ongeveer 2.000 meter ligt het gebied Uiterwaarden IJssel. Overige Natura 2000-gebieden liggen op een grotere afstand. Hieronder volgt een korte beschrijving van de relevante Natura 2000-gebieden.

Uiterwaarden IJssel

De uiterwaarden IJssel omvatten het merendeel van de buitendijkse delen van het rivierengebieden van de IJssel; de hoofdstroom zelf is niet in het richtlijngebied meebegrensd. Een beperkt deel hiervan is aangemeld onder de Habitatrictlijn. Een aantal

vrijwel onvergraven en reliëfrijke uiterwaarden vormt hier een kleinschalig oud cultuurlandschap met daarin stroomdalgraslanden, kievitsbloemhooilanden en glanshaverhooilanden. Andere reliëfrijke delen en gebieden die aansluiten op de zandgronden zijn van belang vanwege hardhoutooibos. De IJsselmonding is van belang voor rivierfonteinkruid. De uiterwaarden IJssel is een belangrijk broedgebied voor soorten van natte, ruige graslanden en drijvende waterplantenvegetaties. En is daarnaast van enig belang voor soorten van bosrijke watergebieden met voldoende vis. Ook is het gebied belangrijk als rust- en foerageergebied voor verschillende soorten ganzen, zwanen en eenden en andere watervogels. Voor de wilde zwaan, kolgans, kievit en de grutto is het één van de belangrijkste gebieden in Nederland.

Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht

Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht betreft het geheel aan uiterwaarden ten noorden van Zwolle waar de Overijsselse Vecht samenstroomt met het Zwarte Water. De Vecht is een regenrivier die in Duitsland ontspringt. Het gedeelte van de Vecht, dat in dit gebied is opgenomen, kronkelt sterk door het landschap. Een deel van de uiterwaarden wordt soms tot laat in het voorjaar onregelmatig overstroomd. Op de met steenslag beschermde oevers van de zomerdijk groeit vaak riet, ruigte of wilgenstruweel. De uiterwaarden bestaan uit buitendijkse graslanden, waarin strangen, kolken, rivierduinen en hakhoutbosjes voorkomen. Langs het Zwarte Water komen nattere graslanden voor. Dit gebied herbergt veel kievitsbloemgraslanden. Daarnaast komt in het gebied een aantal hardhoutooibosjes voor. Ook komen relictten van blauwgraslanden voor. Op hoger liggende zandige ruggen en langs en op de dijken komen lokaal goed ontwikkelde glanshaverhooilanden voor. Lokaal zijn abelen-iepenbossen aanwezig.

3.1.2 EFFECTEN ALS GEVOLG VAN VOS A28

Omdat de periode waarin de verlichting brandt niet toeneemt en er geen extra armaturen worden geplaatst is er geen toename van lichtverstoring. Ook stikstofdepositie, verontreiniging, verstoring door geluid en optische verstoring nemen niet toe. Dit betekent dat er geen sprake is van verslechtering of verstoring als gevolg van VOS A28. Effecten als gevolg van dit project op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden IJssel en Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht worden uitgesloten. Extra mitigerende maatregelen zijn dan ook niet nodig.

3.2 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Er is geen sprake van ruimtebeslag op de EHS als gevolg van VOS A28, zodat het 'nee, tenzij'-regime niet van toepassing is. De wezenlijke kenmerken en waarden worden niet aangetast.

3.3 FLORA- EN FAUNAWET

3.3.1 HUIDIGE SITUATIE

Op basis van de voorgaande beschrijving van de afwezigheid van effecten kunnen overtredingen van verbodsbepalingen op beschermde soorten worden uitgesloten. Daarom is er geen overzicht opgenomen van mogelijk voorkomende soorten.

3.3.2 EFFECTEN ALS GEVOLG VAN VOS A28

Omdat voor geen van de storingsfactoren wordt verwacht dat er een toename zal plaatsvinden in de plansituatie zijn effecten op streng beschermde soorten uitgesloten.

HOOFDSTUK

4 Conclusies

4.1

NATUURBESCHERMINGSWET 1998

In onderstaande tabel is aangegeven op welke Natura 2000-gebieden mogelijk effecten aan de orde zijn.

Tabel 1

Effecten op Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-gebied	Stikstofdepositie	Verontreiniging	Verstoring door geluid	Verstoring door verlichting	Verstoring door trilling	Optische verstoring
Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht						
Uiterwaarden IJssel						

Geen effect op instandhoudingsdoelen

Mogelijk effect op instandhoudingsdoelen

Geen van de storingsfactoren zal toenemen als gevolg van verruimde openstellingstijden van de spitsstroken A28. Dientengevolge zullen er geen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden Uiterwaarden Zwarte Water en Vecht en Uiterwaarden IJssel zijn.

4.2

ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Aangezien geen sprake is van ruimtebeslag op de Ecologische Hoofdstructuur, is toetsing aan het beleidskader van de EHS niet aan de orde.

4.3

FLORA- EN FAUNAWET

Geen van de storingsfactoren neemt toe als gevolg van verruimde openstellingstijden van de spitsstroken A28. Fysieke aantasting/vernietiging en verstoring zijn uitgesloten. Dientengevolge zullen er geen verbodsbepalingen ten aanzien van door de Flora- en faunawet beschermde soorten worden overtreden.

HOOFDSTUK 5 Gebruikte bronnen

Documenten

- Rijkswaterstaat, 2011. Verkeersbesluit ten behoeve van de verruiming van de openstelling van rijstroken, Rijkswaterstaat, 5 december 2011.
- Rijkswaterstaat, 2004. Met vleermuizen overweg.

Websites

- Gebiedendatabase Ministerie van Economische Zaken
- Effectenindicator Ministerie van Economische Zaken

Datalevering vanuit RWS-DON

- Bedienschema spitsstroken, Rijkswaterstaat Oost-Nederland (A. Smienk, 23-09-2011)
- Verkeerscijfers en prognoses, Rijkswaterstaat Oost-Nederland (J. Wolf, 31-10-2011)
- Verlichtingstijden huidige situatie, Rijkswaterstaat Oost-Nederland (H. Scholma, 20-09-2011)